

hamboorg.city

Almanya'da Ausbildung — Çift Sistem, Başvuru ve Ücret

Almanya'da çift Ausbildung nasıl çalışır: meslekler, başvuru süreci, ücret ve çırak hakları.

Deutsche Begriffe: Ausbildung | Berufsschule | Ausbildungsvertrag | Azubi |
Ausbildungsvergütung | IHK | Handwerkskammer

Ausbildung Nedir?

Çift Ausbildung (aynı zamanda mesleki eğitim veya çıraklık olarak da adlandırılır) Almanya'nın mesleki eğitim modelidir. **işletmede pratik çalışma** ile **mesleki okulda teorik eğitim** kombinasyonunu içerir. Bu sistem dünyada eşsizdir ve pek çok ülkede model olarak kabul edilir.

Ausbildung genellikle **2 ila 3,5 yıl** sürer ve IHK (Ticaret ve Sanayi Odası) veya Zanaatçılar Odasında **final sınavı** ile sonlanır.

Ausbildung vs. Üniversite Eğitimi

	Ausbildung	Üniversite
Süre	2-3,5 yıl	3-5+ yıl
Ücret	Evet (649 €/ay'dan itibaren)	Genellikle hayır
Pratik	Çok (işletmede %70)	Az
Diploma	Çıraklık sertifikası/IHK diploması	Bachelor/Master
Maliyet	Yok	Semestrik ücretler

Hangi Meslekler Öğrenilebilir?

Almanya'da **320'den fazla tanınmış mesleki eğitim mesleği** vardır. En popüler olanlar:

Ticari Meslekler

- Kaufmann/-frau für Büromanagement
- Industriekaufmann/-frau
- Kaufmann/-frau im Einzelhandel
- Bankkaufmann/-frau
- Kaufmann/-frau für Spedition und Logistik

Zanaatçılık Meslekleri

- Elektroniker/in
- Anlagenmechaniker/in (tesisatçılık, ısıtma, klima)
- Kfz-Mechatroniker/in
- Friseur/in
- Tischler/in

BİT ve Teknoloji

- Fachinformatiker/in
- IT-Systemelektroniker/in
- Mechatroniker/in
- Zerspanungsmechaniker/in

Sağlık ve Sosyal Hizmetler

- Pflegefachmann/-frau
- Medizinische/r Fachangestellte/r
- Zahnmedizinische/r Fachangestellte/r
- Erzieher/in (okul tabanlı eğitim)

Şartlar

Okul Diploması

Formal olarak Ausbildung için **belirlenmiş minimum diplom gereksinimi yoktur.**

Pratikte:

- **Diplom olmadan** — bazı zanaatçılık meslekleri için mümkün ama zor
- **İlkokul diploması** (Hauptschulabschluss) — birçok zanaatçılık ve basit ticari meslek için yeterli
- **Ortaokul sertifikası** (Realschulabschluss/Mittlere Reife) — çoğu meslek için
- **Abitur** — zorlayıcı meslekler için (bankacılık, BİT)

Dil Bilgisi

- Almanca en az **B1**, tercihen **B2** (mesleki okul Almanca'da!)
- Bazı işletmeler **eğitim destekli Almanca kursları** sunmaktadır
- **Mesleki dil kursları** (DeuFöV) yetişkin eğitim merkezlerinde (VHS) ücretsizdir

İkamet Durumu

Ausbildung için mesleki eğitime izin veren **ikamet durumuna** ihtiyaç duyarsınız:

- **Eğitim için ikamet izni** (§ 16a AufenthG)
- **Daimi ikamet izni** veya **AB Mavi Kartı** — eğitim kısıtlamasız izin verilir
- **Duldung** (tolere edilen durum) — eğitim duldung mümkündür (§ 60c AufenthG, "3+2 kuralı")
- **AB vatandaşları** — ikamet belgesi gerekmez

Çıracılık Yeri Nasıl Bulunur?

Çevrimiçi Portallar

- **Agentur für Arbeit** (arbeitsagentur.de) — en büyük çıracılık veritabanı
- **IHK-Lehrstellenbörse** (ihk-lehrstellenboerse.de) — IHK meslekleri
- **Handwerkskammer** (handwerkskammer.de) — zanaatçılık meslekleri
- **Azubi.de, Ausbildung.de** — pek çok ilanı olan özel portallar
- **Indeed, Stepstone** — ayrıca çıracılık pozisyonları sunarlar

Başvuru

Tipik bir başvuru şunları içerir:

1. **Motivasyon mektubu** — neden bu meslek ve bu şirket?

2. Özgeçmiş (tablo biçimi, fotoğraflı)

3. Sertifikalar — okul diploması, muhtemelen staj sertifikaları

4. Dil sertifikası (Almanca B1/B2) uygunsa

Başvuru tarihi: Çoğu Ausbildung **1 Ağustos veya 1 Eylül'de** başlar. **Bir yıl öncesinden** başvuru yapın (önceki yılın Eylülünden itibaren).

Çıraklık Ücreti

2020'den beri **minimum çıraklık ücreti** mevcuttur (§ 17 BBiG):

Eğitim Yılı	Minimum (2026)
Yıl 1	649 € brüt/ay
Yıl 2	766 € brüt/ay
Yıl 3	876 € brüt/ay
Yıl 4	909 € brüt/ay

Birçok sektör **çok daha fazla** ödeme yapıyor — örn. sanayi mühendisleri (yakl. 1.000–1.200 €), banka görevlileri (yakl. 1.100 €), duvarlar (yakl. 900–1.300 €).

Finansal Yardım

- **Mesleki eğitim yardımı (BAB)** — ücret yetersiz ise Agentur für Arbeit tarafından sağlanan hibe
- **Konut yardımı** — ebeveynlerinizle yaşamıyorsanız
- **Çocuk parası** — ebeveynler çocuk eğitimde iken 25 yaşına kadar ödeme alırlar

Çırak Olarak Haklar ve Sorumluluklar

Sizin Haklarınız

- **Ausbildungsvertrag** — işletme ve mesleki okulla yazılı sözleşme
- **Ücret** — en az yasal asgari tutarı
- **İzin** — en az 24 çalışma günü (18 altı: 25–30 çalışma günü)
- **Mesleki okul için çıkış** — okul zamanı çalışma zamanı sayılır
- **Deneme süresi** — 1–4 ay; bundan sonra yalnızca önemli nedenlere bağlı olarak sözleşme feshedilir

- **Tutulma** — garantisi yok ama pek çok şirket iyi çıkarları tutarlar
- **Sınav Tekrarı** — başarısız olunması durumunda maksimum 2 tekrar hakkı

Sizin Sorumluluklarınız

- **Öğrenme yükümlülüğü** — mesleği öğrenmeye çalışmak
- **Zorunlu okula devam** — mesleki okula düzenli olarak katılmak
- **Eğitim günlüğü** — eğitim içeriğinin yazılı belgelendirmesi (haftalık)
- **Talimatları takip etmek** — eğitim kapsamında
- **Gizliliği sağlamak** — ticari sırlara ilişkin

3+2 Kuralı (Eğitim Duldungu)

Duldung (tolere edilen durum) içindeki mülteciler için özel bir hüküm vardır:

- **3 yıl eğitim** — tüm eğitim süresi boyunca duldung alırsınız
- **2 yıl ikamet** — başarılı tamamlamadan sonra 2 yıllık ikamet izni alırsınız
- **Şartlar:** eğitim sözleşmesi, sınır dışı etme isteği yok, kimlik açıklanmış olmalı

Yabancılar İçin İpuçları

- 1. Önce staj** — 2-4 haftalık staj mesleğe ilginizi gösterir ve işvereni ikna eder
- 2. Kariyer danışmanlığını kullanın** — Agentur für Arbeit'te ücretsiz
- 3. Almanca'nızı geliştirin** — B2 mesleki okul için idealdir
- 4. Gönüllü mentorlar bulun** — birçok kuruluş eğitim mentorları sunarlar
- 5. Pes etmeyin** — reddedilişler normaldir; pek çok şirkete başvurun

--- Durum: Mart 2026. Tüm bilgiler garanti olmaksızın sağlanmaktadır.